

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

§. 1. Superbia auaritiæ amica, & inimica.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

bonis, consolatur itinerantes: quod dat ea & malis, admonet bonos, ut alia desiderent, qua non habent cum malis communia. Rursus bonis afferat ea quando vult, ut interrogent se de suis viribus: & inueniant se qui forte latebant se, utrum iam possint dicere: Dominus dedit, Dominus absulit, sicut domino placuit, ita factum esse, sit nomen domini benedictum. &c. Quemadmodum igitur qui diuitias amisit, existimare debet, eas in manu Dei fuisse, qui dum subtraxit data, non subtraxit datorem, sed vel ea subtraxit, quae ipse calcabat, vel quae præpostere adorabat; ita quisquis videt alterum ad inopiam redandum, non illico iudicare debet, id eum suis peccatis meruisse. Spoliatus est & Iob: num meruit spoliari? Nequaquam, sed spoliatus est, ut virtutibus dicitur fieret. Ita & de alio, & nisi tibi male conscius es, etiam de te ipso cogita. *Arca exinanita est auro, cor plenum est fidei.* *Foris pauper es, sed intus dives es. Diuitias tecum portas, quas non amitteres, etiamsi de naufragio nudus exires.*

S. August
loc. cit.

CAPUT VII.

Ipsa *Vitia diuitijs pariter, & diuitibus obesse: ac proinde vel hinc opes, tamquam spinas & laqueos, habendas, immo abijciendas esse.*

Nterim verum est, avaritiam avaritiae obstat; vsque adeò non modò reliqua illi vitia aduersantur, verùm etiam ipsa se ipsam affligit, dum meretur modesta perdere, quod iniquè corrasit. Ut autem plures habeat tortores, omnifere etiam reliqua vitia illam impetuunt; immo accidunt, ut in acerbiorem illius cruciatum diuitias destruant. Superbia, ut habeat, vnde se iactet, vnde pretiosè vestiatur, vnde dapsiliter epuletur, vnde habitet magnificè, vnde parasitorum & adulatorum turbas alat, vnde totas pompis aulas impleteat, auara est. Hac ancilla vtitur, hanc ut filiam adhibet pecuniarum collectricem; immo, ne quidquam monstro desit, hanc colit ut genitricem. Faciunt enim diuitiae, sine moderatione amatæ & coaceruatæ, superbos; & à superbis, per vices nunc cumulantur, nunc dissipantur. Hæc in vitijs rota est: vt se vicissim generant, ita vicissim quoq; encruant. Quidam avari sunt, ut possint superbire; & rursus omnia dispergunt,

L.

gunt, vt superbiant. Neque enim magnifici illi sumptus sunt, sine profusione pecuniarum. Vnde tam grauis est inter hanc matrem & filiam pugna. Superbia dicit, Eme tibi titulos, eme honorem, eme nobilitatem; Auaritia reclamat, & ait, Tantam pro vno nomine Nobilis, Baronis, Comitis pecuniam expendes? dabis trecentos, dabis quingentos, dabis ter aut quatuor mille Philippaos, vt tantillum cerae & chartarum Pergamenarum recipias? Apud quosdam vincit Auaritia, apud alios Superbia dominatur. Hæc ait, Instrue coniurium; inuitandus est hic, & ille, & ille, qui scire debent, quantum possis: At illa respondet, Cras, finitis epulis, quid habebis? veniet Ianio, aderit caupo, pulsabit ostium qui aues, qui pisces, qui obsonia volet solui. Superbia non vult tolerare vestes attritas, mittit, qui sericum afferat, qui purpuram venalem inquirat. Auaritia ait: Etiam centones arcent frigus; adhuc vno anno tunica facilè durabit; melius est, non profiteri vestibus pretiosis, diuitias, præstat marsupium, quam pallium auro fulgere. Et mille talia, Quantum femina pecuniarum perdant in mundo muliebri, in libro de Monstris ostendi; quantum impendant filij ac filiae in superbiam, experiuntur miseri parentes. Vno verbo, quidquid clamet Auaritia, Superbia vult esse sumtuosa; & superbus

Claud. lib. 1.
in Ruffin.

II.

Postan. &c. 3.
de Magnific-
sentia.

Ilecebris capitur, nimiumq; elatus auaro
Pascitur intuitus.

Trahit plerumque Superbia secum comitem prodigalitatem: prodigalitas autem diuitijs est in primis inimica. Iuuenes prodigi, senes auari: illi quia nondum sciunt, quid pecuniae profint, nisi pena manu profundantur: isti, quia semper metuunt, ne desit, quo viuant. Demadē Atheniensēm non admodum senem fuisse iudices, quia admodum prodigus fuit. Nam pecunias amplissimas facilè effudit, mirificamq; pecuniae vim in res turpes contulit. Legē enim Atheniensium cautum cūm esset, ne quis peregrinus ludis publicis in theatro saltaret, mille drachmarum mulcta indicta ei, qui ludos ederet: Demades ludis suis centum peregrinos, qui saltarent, mercede conductos in theatrum induxit, centies mille drachmis solutis. Fuit qui in meretrices totos modios pecuniarū expenderet; Alexandrina Thais totam iuuentutem Atticam, & cū ea immensas ad se opes attraxit. Neque enim cum Demosthene dicuntur: